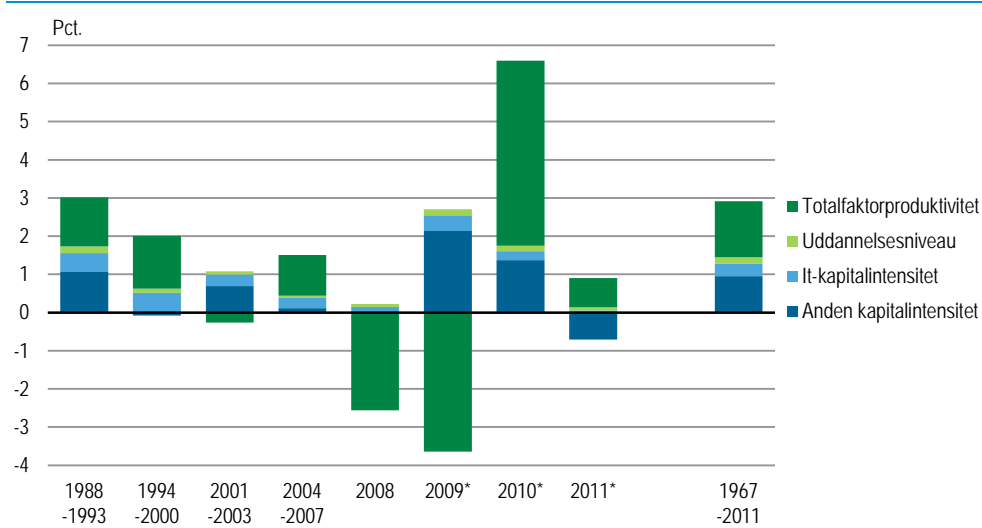

Produktiviteten steg trods fald i kapitalintensitet

I 2011 steg arbejdsproduktiviteten med 0,2 pct. Væksten i arbejdsproduktiviteten skyldes to positive bidrag og et negativt: Den såkaldte totalfaktorproduktivitet bidrog til væksten med 0,8 procentpoint, og uddannelsesniveau med 0,1 procentpoint. Kapitalintensitet bidrog negativt med 0,6 procentpoint.

Væksten i arbejdsproduktiviteten fordelt på årsager. Markedsmæssig økonomi i alt

Arbejdsproduktiviteten svarer til bruttonationalproduktet pr. arbejdstime i det private erhvervsliv (bruttofaktorindkomst). Årsagerne til væksten i arbejdsproduktiviteten kan – som det fremgår ovenfor – deles op i tre hovedområder: udviklingen i uddannelsesniveaut, et større eller bedre kapitalapparat pr. arbejdstime samt totalfaktorproduktiviteten. Totalfaktorproduktiviteten omfatter alle de årsager, der ikke kan henregnes til de to førstnævnte faktorer, herunder tekniske og organisatoriske fremskridt.

Faldet i kapitalintensitet i 2011 er sammensat af et positivt bidrag fra it-kapitalintensitet på 0,1 procentpoint, mens anden kapitalintensitet bidrog negativt med 0,7 procentpoint.

Stort fald i timetallet i 2010

Den markante udvikling i 2010 med en vækst i arbejdsproduktiviteten på 6,7 pct. kan forklares ved faldet i timetallet, det stort set uændrede kapitalapparat og den svage stigning i den økonomiske aktivitet i perioden. Dette skyldes virksomhedernes forsinkede tilpasning af arbejdskraftforbruget til det lavere niveau for den økonomiske aktivitet i kølvandet på den økonomiske krise.

Kapital og uddannelse bidrager historisk set til halvdelen af produktiviteten

For den samlede periode 1967-2011 kan omkring halvdelen af væksten i arbejdsproduktiviteten forklares ved et større kapitalapparat (bl.a. maskiner, transportmidler, bygninger, it-udstyr og software) og en bedre uddannelse af de ansatte, mens resten bl.a. kan henføres til tekniske fremskridt og en bedre tilrettelæggelse af arbejdet (totalfaktorproduktivitet). Disse årsager til væksten i arbejdsproduktiviteten har indgået med en meget forskellig vægt i forskellige perioder siden midten

af 1960'erne. Figuren på første side viser bidragene fra de forskellige faktorer til den samlede vækst i produktiviteten i konjunkturperioderne siden 1988.

Traditionel kapital bidrager mere end it-kapital

Investeringer i kapitalapparat har bidraget til en forøgelse af arbejdsproduktiviteten med 1,3 procentpoint årligt i hele perioden 1967-2011. I første del af perioden var det næsten udelukkende investeringer i maskiner og bygninger mv., som gav produktivetsforøgelser fra kapitalapparatet, mens øgede investeringer i it-udstyr og software fra starten af 1980'erne og frem har bidraget betydeligt til væksten i arbejdsproduktiviteten siden da. I 2008-2011 var vækstbidraget fra et øget it-kapitalapparat 0,2 procentpoint i gennemsnit pr. år, mens vækstbidraget fra investeringer i anden kapital var 0,7 procentpoint. Set over perioden, hvor it bidrager væsentligt (1980-2011), er it-kapitalbidraget til produktivetsvæksten på 0,4 procentpoint kun lidt lavere end anden kapital bidrag på 0,6 procentpoint.

Højere uddannelse betyder højere produktivitet

I perioden 1967-2011 har et højere uddannelsesniveau hos de beskæftigede bidraget til en årlig gennemsnitlig stigning i arbejdsproduktiviteten på 0,2 procentpoint. Effekten har været størst i starten af perioden og aftagende mod slutningen.

Revisioner

Indeværende opgørelse af *Produktivetsudviklingen* er konsistent med opgørelsen af *Arbejdsproduktiviteten 2012* fra august 2013 (*Nyt fra Danmarks Statistik nr. 449*). I forhold til offentliggørelsen af *Produktivetsudviklingen 2010* fra april 2012 (*Nyt fra Danmarks Statistik nr. 183*) er der derfor revideret i antallet af præsterede arbejdstimer for alle år samt for de øvrige variable for perioden 2009-2011. Data til beregningerne i denne opgørelse kommer fra juni-versionen af *Nationalregnskab 1. kv. 2013* fra 28. juni 2013 (*Nyt fra Danmarks Statistik nr. 359*).

Arbejdsproduktiviteten i den markedsdækkende del af økonomien fordelt på vækstårsager

	2007	2008	2009*	2010*	2011*	1967 -1973	1974 -1979	1980 -1987	1988 -1993	1994 -2000	2001 -2003	2004 -2007	2008 -2011	1967 -2011
	procentvis årlig vækst					gennemsnitlig procentvis årlig vækst								
Arbejdsproduktiviteten ¹	0,5	-2,3	-1,0	6,7	0,2	6,2	3,6	3,1	3,0	2,0	0,8	1,5	0,8	3,0
Kapitalintensitet ²	0,3	0,2	2,5	1,6	-0,6	2,0	2,0	1,5	1,6	0,5	1,0	0,4	0,9	1,3
It-kapitalintensitet ³	0,3	0,1	0,4	0,2	0,1	0,0	0,1	0,6	0,5	0,5	0,3	0,3	0,2	0,3
Anden kapitalintensitet	0,1	0,0	2,1	1,4	-0,7	2,0	1,9	0,9	1,1	-0,1	0,7	0,1	0,7	0,9
Uddannelsesniveau	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Totalfaktorproduktiviteten	0,1	-2,5	-3,6	4,9	0,8	3,9	1,3	1,4	1,3	1,4	-0,3	1,1	-0,2	1,5

* Foreløbige tal.

¹ Bruttofaktorindkomst (BFI) pr. arbejdstime.

² Kapitalapparat pr. arbejdstime.

³ Software samt informations- og kommunikationsudstyr.

Mere information: Se branchefordelte tal for 1967-2011 i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/820. Tallene belyser årsagerne til udviklingen i arbejdsproduktiviteten for hver branche.

Tabellerne www.statistikbanken.dk/natp25v, [natp28](http://www.statistikbanken.dk/natp28) og [natp28v](http://www.statistikbanken.dk/natp28v) i Statistikbanken opdateres snarest muligt.

Danmarks Statistik offentliggør reviderede tal for nationalregnskab, offentlige finanser og betalingsbalance i september 2014. Læs om revisionerne i forbindelse med overgangen til nationalregnskabssystemet ESA 2010 på www.dst.dk/revision2014.

Kilder og metoder: Beregningerne er baseret på nationalregnskabs tal. Til opgørelse af indsatsen af kapital og arbejdskraft er anvendt tal fra hhv. beholdningen af fast realkapital fordelt på kapitaltyper og nationalregnskabs timeopgørelser. Metoden bygger på Laspeyres kædeindeks.

Der er mere detaljeret information på www.dst.dk/kvalitetsdeklaration/96379.

Næste offentliggørelse: *Produktivetsudviklingen 2013* udkommer i februar i 2015.

Arbejdsproduktiviteten (rev.) 2012 november-version udkommer 13. december 2013

Henvendelse: Magnus Børre Eriksen, tlf. 39 17 36 68, mbe@dst.dk